

DJUKANOVIC U NEVOLJI

Author: [IWPR Balkans](#)

Djukanovicevo uporno nastojanje ka nezavisnosti Crne Gore izaziva tenzije u Jugoslaviji.

Insistiranje predsednika Mila Djukanovica na osamostaljenju Crne Gore preti da izazove jos jedan politicki metez u Jugoslaviji. Zbog toga je doslo do raspada crnogorske vladajuće koalicije.

On se vec suprotstavio novoizabranoj vladi u Beogradu i na taj nacin izazvao politicku nestabilnost u Crnoj Gori.

U poslednjoj nedelji proste godine Narodna stranka, NS, povukla se iz koalicije "Da zivimo bolje" koja je bila na vlasti od parlamentarnih izbora 1998.godine, sto je ostavilo Djukanovicevu Demokratsku partiju socijalista, DPS i Socijaldemokratsku partiju, SDP, Zarka Rakcevic bez parlamentarne vecine.

Otkako je u septembru na izborima pobedio predsednik Vojislav Kostunica, koji se i sam zalaze za opstanak neke forme federacije, Narodna stranka je sve vise delovala kao opozicija crnogorskoj vladi u kojoj je i sama ucestvovala. Predstavnici NS su trazili smenu uredjivackog kolegijuma na drzavnoj televiziji, koja je jedna od glavnih poluga moci predsednika Mila Djukanovica, i bojkotovali rad na donosenju zakona o referendumu.

Narodna stranka je svoje tradicionalno podrzavanje jugoslovenske federacije napustila u toku poslednjih godina Miloseviceve vlasti, da bi se vratila svojoj staroj poziciji nakon sto je Kostunica preuzeo vlast u Beogradu. Za razliku od ostalih koalicionih partnera, NS je priznala Kostunicu za legitimnog predsednika SRJ i uspostavila dobre odnose sa zvanicnim Beogradom.

Formalan razlog napustanja vlade je "Platforma o novim odnosima sa Srbijom" , dokument koji je kabinet premijera Filipa Vujanovica usvojio krajem decembra uz saglasnost DPS i SDP.

"Platforma nema legitimitet jer nema vecinsku podrsku u Crnoj Gori", izjavio je Dragan Soc lider NS.

Ispitivanja javnog mnjenja od proslog meseca, pokazuju suprotno. Oko 50 odsto ispitanika podrzava nezavisnost sto je mnogo vise nego na prethodnim ispitivanjima, dok je tek 30 odsto ispitanika podrzalo zajednistvo sa Srbijom.

Najvaznije pitanje u Podgorici je hoce li Djukanovic i njegova oslabljena vlada moci da opstanu na vlasti nakon povlacenja NS. Podgoricka vlada bi zelela da izbegne rane izbore, sto bi znacilo rasipanje energije pred referendum.

Za odrzanje na vlasti DPS-u i SDP-u je potrebna podrška opozicionog Liberalnog saveza sa cijih bi pet poslanika u crnogorskom parlamentu Djukanovic opet imao vecinu. Iako je Liberalni savez bio veliki kriticar aktuelne crnogorske vlasti, kako zbog odgadjanja ekonomskih reformi, tako i zbog odugovlacenja resenja crnogorskog drzavnog pitanja, portparol ove partije, Vesna Perovic je najavila podrsku manjinskoj Vujanovicevoj vladi.

Djukanovicu idu na ruku i ispitivanja javnog mnjenja. Prema poslednjoj sondazi, koja je vrsena u decembru, crnogorski predsednik je politicar kome gradjani Crne Gore najvise veruju.

Medjutim, rukovodstvo opozicije, nekadasnje pro-Miloseviceve Socijalisticke narodne partije, SNP, preti da ce organizovati ulicne proteste i bojkotovati referendum, koji se ocekuje u prvoj polovini ove godine.

Narodna stranka takodje upozorava da ce ignorisati rezultate referenduma "ukoliko se ne postigne konsenzus oko zakona i uslova pod kojima ce on biti organizovan".

Nakon postizanja pune suverenosti Crne Gore i Srbije, Djukanovic smatra da bi ove drzave mogle stupiti u neku vrstu labavog saveza sa svega nekoliko zajednickih funkcija, vojskom - ali sa odvojenom komandom, diplomatijom, zajednickim trzistem i konvertibilnom valutom.

Kostunica priznaje da mora doci do izmene odnosa izmedju Srbije i Crne Gore, ali on kaze da bi savez mogao da se nastavi. U intervjuu za dnevni list "Blic" on je izjavio da "Sadasnja jugoslovenska federacija ima manu u svojoj konstrukciji". Medjutim, on se protivi razdvajanju federacije na dve nezavisne medjunarodno priznate drzave.

On je zamolio da Crna Gora uspori korake ka nezavisnosti i rekao da ce njegov prioritet u 2001.godini biti ocuvanje federacije. "Predsednik sam savezne drzave, koju neko zeli da unisti po svaku cenu", izjavio je on nedavno.

U pregovore o buducnosti dve republike trebalo bi "ukljuciti interese svih biraca", tvrdi Kostunica, koji se zalaze za ukljucenje predstavnika svih politickih snaga u obe republike. "Ovo je jedino demokratsko resenje. Sve ostalo ce napraviti lakrdiju od demokratije i zdravog politickog razuma".

Djukanovic je prvi put u poslednje dve godine posetio Beograd u toku Bozica da bi prisustvovao sastanku Saveta odbrane i razgovarao sa Kostunicom.

U intervjuu za provladine dnevne novine "Pobjeda", Djukanovic je optuzio novog jugoslovenskog lidera da jos uvek zeli da dominira ovom malom republikom i da nije spreman na pregovore o buducnosti jugoslovenske federacije.

"Nadali smo se da cemo postici resenje i zajednicki cilj sa novim srpskim vlastima... Bicu cinican: sudeci po ovakvim i slicnim Kostunicinim izjavama taj se zajednicki cilj izgleda svodi na upravljanje Crnom Gorom", rekao je on. "Mi zelimo da upravljamo nasom drzavom, ali bi i Kostunica da upravlja nasom drzavom. Pa ko je onda tu vlastoljubiv, pitam se ja".

Beograd ima "osecanje da mu neka vrsta ocinskog prava nalaze da diktira Crnoj Gori sta je najbolje u njenom interesu", dodao je Djukanovic.

Kostunica ima podrsku vecine lidera Demokratske opozicije Srbije, DOS, koja sada kontrolise i savezni i republicki parlament, ukljucujuci i dosadasnjeg Djukanovicevog prijatelja Zorana Djindjica, lidera Demokratske stranke koji ce uskoro poloziti zakletvu kao premijer Srbije.

Djindjic je postao blizak Djukanovicu 1999.godine kada je proveo nekoliko meseci dobrovoljnog egzila u Crnoj Gori u toku NATO bombardovanja.

Djindjic je u intervjuu nemackom "Spiegelu" rekao da je protiv referenduma za nezavisnost Crne Gore, a

crnogorsku Platformu nazvao "neprihvatljivim predlogom" i na taj način izdao svog nekadašnjeg prijatelja.

Milka Tadić je redovni dopisnik IWPR.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/djukanovic-u-nevolji-0>